

Románia

Rendes bíróságok - Románia

Ez az oldal a romániai rendes bíróságokról nyújt tájékoztatást.

A romániai bírósági rendszer bemutatása

Románia bírósági rendszere az alábbiak szerint épül fel:

Bíróságok és ügyészségek

1. szint

1. Körzeti bíróságok (176)
2. Ügyészségek

2. szint

1. Törvényszékek (42)
2. Szakosított törvényszékek (3)
3. Gyermekek- és családjogi törvényszék (1)
4. Ügyészségek

3. szint

1. Fellebbviteli bíróságok (15)
2. Ügyészségek

4. szint

1. Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék
 2. Ügyészség
- A romániai bírósági rendszert a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék és a többi bíróság alkotja.

Bíróságok

Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék

Románia legfelsőbb szintű bíróságaként ez az egyetlen olyan bírósági intézmény, amely biztosítani tudja **a jogszabályok többi bíróság általi egységes értelmezését és alkalmazását**. Az ennek biztosítására szolgáló legfőbb eszköz a „**jogorvoslat a törvényesség érdekében**” elnevezésű eljárás.

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék négy – önálló hatáskörrel rendelkező – kollégiumból áll:

- I. polgári kollégium;
- II. polgári kollégium;
- büntető kollégium;
- közigazgatási és adóügyi kollégium.

A legfelsőbb szintű bíróság további, önálló hatáskörrel rendelkező egységei a **négy darab „öt bíróból álló tanács”, az összevont kollégiumok, továbbá a törvényesség érdekében előterjesztett jogorvoslattal, valamint a meghatározott jogi ügyek rendezésével foglalkozó tanács**.

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék részeként működő **I. polgári kollégium, II. polgári kollégium, valamint közigazgatási és adóügyi kollégium** elbírálja a fellebbviteli bíróságok, valamint törvény által megállapított esetben más bíróságok határozataival szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmeket, továbbá a nem jogerős határozatok vagy bármely olyan bírósági aktus ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmeket, amelyek ellen egyéb módon nem nyújtható be fellebbezés és amelyek esetében a fellebbviteli bíróság előtti eljárás megszakadt. A büntető kollégium elsőfokú bíróságként azon ügyeket és kérelmeket bírálja el, amelyek a törvény alapján a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék hatáskörébe tartoznak.

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék büntető kollégiuma az alábbi ügyekkel foglalkozik:

Elsőfokú bíróságként:

- a szenátorok, a képviselők és az európai parlamenti képviselők által elkövetett bűncselekmények;
- a kormány tagjai által elkövetett bűncselekmények;
- az alkotmánybírák által elkövetett bűncselekmények;
- a Magisztrátúra Legfelsőbb Tanácsának tagjai által elkövetett bűncselekmények;
- a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék bírái, valamint a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék mellett működő ügyészség ügyészei által elkövetett bűncselekmények;
- a tábornokok, admirálisok, vezérezredek és quaestorok által elkövetett bűncselekmények;
- a törvény által a hatáskörébe utalt egyéb ügyek.

Felülvizsgálati fórumként:

- a fellebbviteli bíróságok és a Katonai Fellebbviteli Bíróság által büntetőügyekben, első fokon hozott határozatokkal szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmek;
- a fellebbviteli bíróságok és a Katonai Fellebbviteli Bíróság által büntetőügyekben, fellebbviteli eljárásban hozott határozatokkal szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmek;
- a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék büntető kollégiuma által büntetőügyekben, első fokon hozott határozatokkal szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmek, valamint a törvényben meghatározott egyéb ügyek.

A kilenc bíróból álló tanács

A bírósági eljárások felgyorsítását szolgáló bizonyos intézkedésekről szóló 202/2010. sz. törvény értelmében a kilenc bíróból álló tanács jogköreit az öt bíróból álló tanácsok vették át.

A kilenc bíróból álló tanács előtt folyamatban lévő eljárások e tanács előtt folytatódnak.

Az öt bíróból álló tanácsok

A módosított és ismételten közzétett 304/2004. sz. törvény 24. cikke értelmében az öt bíróból álló tanácsok elbírálják az első fokon a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék büntető kollégiuma által elbírált ügyekben, valamint a törvény által a hatáskörükbe utalt egyéb ügyekben előterjesztett felülvizsgálati és egyéb kérelmeket. Emellett fegyelmi bíróságként is eljárnak.

Az ismételten közzétett 317/2004. törvény 51. cikkének (3) bekezdése értelmében az öt bíróból álló tanácsok elbírálják a Magisztrátúra Legfelsőbb Tanácsának fegyelmi ügyekben hozott határozataival szembeni felülvizsgálati kérelmeket.

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék **összevont kollégiumban** tanácskozik a következő esetekben:

1. a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék ítélezési gyakorlatának megváltoztatásával kapcsolatos előterjesztések intézése;
2. konzultáció az Alkotmánybírósággal a törvények alkotmányosságának – azok kihirdetését megelőző – ellenőrzése érdekében.

Fellebbviteli bíróságok

Romániában a **fellebbviteli bíróságokat** elnök vezeti, akinek munkáját egy vagy két elnökhelyettes segítheti.

A fellebbviteli bíróság kollégiumokban vagy ügyszakokban működik az alábbi ügycsoportokban:

- polgári ügyek;
- büntetőügyek;
- gyermekeket érintő vagy családjogi ügyek;

- közigazgatási és adójogi peres ügyek;
- munkaügyi és társadalombiztosítási jogviták, továbbá gazdasági társaságokkal, cégnyilvántartással, fizetésképtelenséggel, tisztességtelen versennyel és egyéb kérdésekkel kapcsolatos ügyek;
- tengeri és folyami hajózási ügyek.

A 15 fellebbviteli bíróság jogi személyiséggel rendelkezik, és mindegyikük több (hozzávetőleg 3-3) törvényszék illetékességi területét fedi le.

Polgári ügyekben a fellebbviteli bíróságok a következő ügyeket tárgyalják:

Elsőfokú bíróságként – külön jogszabályi előírások alapján – elbírálják a közigazgatási és adójogi peres ügyekkel kapcsolatos kereseteket.

Fellebbviteli bíróságként elbírálják a törvényszékek által első fokon meghozott határozatokkal szembeni fellebbezéseket.

Felülvizsgálati fórumként elbírálják a törvény által kifejezetten a hatáskörükbe utalt ügyeket.

Büntetőügyekben a fellebbviteli bíróságok a következő ügyeket tárgyalják:

Elsőfokú bíróságként:

- a büntető törvénykönyv 155–173. cikkében említett bűncselekmények (például hazaárulás, kémkedés, az alkotmányos rend elleni szervezkedés, az államhatalom vagy a nemzetgazdaság gyengítése), valamint a külön jogszabályokban említett, a román állam biztonsága elleni bűncselekmények;
- a büntető törvénykönyv 253. cikkének (1) bekezdésében, 273–276. cikkében, valamint 356–361. cikkében említett bűncselekmények (összeférhetetlenség, vasúti baleset esetén a vasúti közlekedés biztonságával kapcsolatos bizonyos bűncselekmények, illetve béke és emberiség elleni bűncselekmények);
- a körzeti bíróságok és a törvényszékek bírái, e bíróságok mellett működő ügyészségek ügyészei, valamint ügyvédek, közjegyzők, bírósági végrehajtók és a Számvevőszék pénzügyi ellenőrei által elkövetett bűncselekmények;
- a törvény alapján létrehozott egyházak vezetői, valamint egyéb, legalább püspöki vagy annak megfelelő rangú, vezető egyházi személyek által elkövetett bűncselekmények;
- a Legfelsőbb Semmitő- és Ítélszék bírósági fogalmazói, a fellebbviteli bíróságok vagy a katonai fellebbviteli bíróság bírái, vagy az e bíróságok mellett működő ügyészségek ügyészei által elkövetett bűncselekmények;
- a Számvevőszék tagjai, a Jogalkotási Tanács elnöke vagy az ombudsman által elkövetett bűncselekmények;
- külön jogszabály által a hatáskörükbe utalt egyéb bűncselekmények.

Fellebbviteli bíróságként elbírálják a törvényszékek által büntetőügyekben, első fokon meghozott határozatokkal szembeni fellebbezéseket.

Felülvizsgálati fórumként elbírálják a körzeti bíróságok által büntetőügyekben, első fokon hozott határozatokkal szembeni felülvizsgálati kérelmeket (a törvényszékek hatáskörébe tartozó ügyek kivételével), valamint a törvény által kifejezetten a hatáskörükbe utalt egyéb ügyeket.

A fellebbviteli bíróságok döntenek továbbá az illetékességi területükön lévő törvényszékek közötti **illetékességi összeütközések**, az illetékességi területükön lévő körzeti bíróságok és törvényszékek közötti **hatásköri összeütközések**, továbbá egy adott fellebbviteli bíróság illetékességi területén belül különböző törvényszékek illetékességi területén lévő körzeti bíróságok közötti illetékességi összeütközések ügyében is.

A fellebbviteli bíróságok döntenek továbbá az elítélt személyek **kiadatásáról** vagy külföldre szállításáról.

Törvényszékek

Az országban működő, megyei szinten szerveződő **42 törvényszék** jogi személyiséggel rendelkezik. A törvényszék illetékességi területe az adott törvényszék fekvése szerinti megye valamennyi körzeti bíróságát átfogja.

A törvényszék külön kollégiumokban vagy ügyszakokban működik az alábbi ügyekben:

- polgári ügyek;
- büntetőügyek;

- gyermekeket érintő vagy családjogi ügyek;
- közigazgatási és adójogi peres ügyek;
- munkaügyi és társadalombiztosítási jogviták, továbbá gazdasági társaságokkal, cégnyilvántartással, fizetéseképtelenséggel, tisztességtelen versennyel és egyéb kérdésekkel kapcsolatos ügyek;
- tengeri és folyami hajózási ügyek.

Polgári ügyekben a törvényszékek a következő ügyeket tárgyalják:

Elsőfokú bíróságként a törvényszékek minden olyan keresetet elbírálnak, amelyet törvény nem utal más bíróság hatáskörébe.

Fellebbviteli bíróságként elbírálják az első fokon a körzeti bíróságok által hozott határozatokkal szembeni fellebbezéseket.

Felülvizsgálati fórumként elbírálják a törvény által kifejezetten a hatáskörükbe utalt ügyeket.

Büntetőügyekben a törvényszékek a következő ügyeket tárgyalják:

Elsőfokú bíróságként:

- az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekmények, a személyes szabadság elleni bűncselekmények, szexuális bűncselekmények, vagyon elleni bűncselekmények, munkahelyen elkövetett vagy azzal kapcsolatos bűncselekmények, az igazságszolgáltatás rendje elleni bűncselekmények, a törvény által szabályozott bizonyos tevékenységek rendje elleni bűncselekmények, közegészségügyi bűncselekmények és csempészet (amennyiben annak tárgya fegyver, lőszer, illetve robbanó- vagy radioaktív anyag);
- halált okozó vagy öngyilkosságot kiváltó szándékos bűncselekmények;
- kábítószer-kereskedelemmel és jogellenes kábítószer-fogyasztással kapcsolatos bűncselekmények;
- pénzmosással és adócsalással kapcsolatos bűncselekmények;
- csődbüntett (ha a bűncselekmény a bankrendszerrel kapcsolatos);
- a törvény által a hatáskörébe utalt egyéb bűncselekmények.

Felülvizsgálati fórumként elbírálják a sértett feljelentése alapján indult büntetőeljárásban a körzeti bíróságok által hozott határozatokkal szembeni felülvizsgálati kérelmeket, továbbá a büntetőügyben a körzeti bíróságok által hozott, megelőző vagy biztosítási intézkedésekkel, ideiglenes szabadlábra helyezéssel, a büntetőítéletek végrehajtásával vagy a rehabilitációval kapcsolatos határozatokkal szembeni felülvizsgálati kérelmeket, valamint a törvény által meghatározott egyéb ügyeket.

A törvényszék dönt az illetékességi területén lévő körzeti bíróságok közötti illetékességi összeütközések ügyében, valamint a törvényben meghatározott egyéb ügyekben.

Körzeti bíróságok

A megyékben, valamint Bukarestben létrehozott körzeti bíróságok nem rendelkeznek jogi személyiséggel.

Polgári ügyekben a körzeti bíróságok elsősorban a következő ügyeket tárgyalják:

- azon keresetek, amelyek a polgári törvénykönyv értelmében a szülői felügyeleti joggal és a családjogi ügyekkel foglalkozó bíróságok hatáskörébe tartoznak, kivéve, ha a törvény kifejezetten másként rendelkezik;
- a törvény értelmében az anyakönyvi nyilvántartással kapcsolatos keresetek;
- többszintes épületek, lakások vagy kizárólag különböző személyek tulajdonában álló helyiségek kezelésével, vagy a társasházközösségek által más természetes vagy jogi személyekkel létesített jogviszonyokkal kapcsolatos keresetek;
- lakás kiürítése iránti keresetek;
- közös fallal vagy árokkal, épületek vagy növények közötti távolsággal, átjárási joggal, valamint a tulajdonjogot érintő, törvény vagy bíróság által előírt vagy a felek megállapodása által meghatározott bármely egyéb teherrel vagy korlátozással kapcsolatos keresetek;
- telekhatárok megváltoztatásával vagy megjelölésével kapcsolatos keresetek;
- birtokvédelmi keresetek;

- pénzben ki nem fejezhető cselekmény elvégzésére vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettségekkel kapcsolatos keresetek, függetlenül attól, hogy szerződésen alapulnak-e vagy sem, a törvény által más bíróság hatáskörébe utalt keresetek kivételével;
- közös tulajdon bíróság általi megszüntetése iránti keresetek, függetlenül a pertárgy értékétől;
- bármely egyéb, pénzben kifejezhető kereset 200 000 RON összegig, függetlenül attól, hogy a felek vállalkozónak minősülnek-e vagy sem.

A körzeti bíróságok emellett a törvény által előírt esetekben elbírálják a hatósági jogalkalmazói tevékenységet végző helyi közigazgatási és egyéb szervek határozatai elleni fellebbezéseket.

Büntetőügyekben a körzeti bíróságok elsősorban a következő ügyeket tárgyalják:

Általánosságban a bűncselekmények minden fajtája, kivéve azokat, amelyeket a törvény értelmében első fokon a törvényszékek, a fellebbviteli bíróságok vagy a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék bírál el.

E bíróságokkal kapcsolatos további információk a [román igazságügyi minisztérium által fenntartott bírósági portálon](#) található.

Jogi adatbázisok

Az alábbi jogi adatbázisok érhetők el az interneten:

- a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék a saját [weboldalán](#) közzéteszi ítélezési gyakorlatát;
- A bíróságok a bírósági portálon közzéteszik határozataik összefoglalását. Lásd például a [bukaresti fellebbviteli bíróság határozatainak összefoglalását](#);
- A romániai Jogalkotási Tanács által üzemeltetett és fenntartott jogi adatbázis: [Bíróságok hatásköre és illetékessége – Románia](#).

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 03/02/2014